

พระราชดำรัส เพื่อการทบทวน แยกแยะ และเยียวยา

สิ่งดี ๆ คงไม่เกิดขึ้น หากเราเฝ้าแต่รอ ให้คนอื่นทำสิ่งดี ๆ กับเราก่อน
โดยไม่ยอมลงมือทำอะไรดี ๆ ด้วยตนเอง

แม้ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์มนุษย์ จะมีเรื่องราวให้ต้องจดจำกันนับไม่ถ้วน
แต่คงไม่มีใครลืมภาพแห่งความประทับใจที่ปวงชนชาวไทย
ได้ประกาศให้โลกรู้ถึงความศรัทธาอันยิ่งใหญ่และความจงรักภักดีอันเปี่ยมล้นที่เราทั้งผอง
มีให้กับพระมหากษัตริย์ไทยผู้ทรงใช้หลักทศพิธราชธรรมในการปกครองแผ่นดิน
และคุ้มครองอาณาประชาราษฎร์ให้รอดพ้นจากภัยพิบัตินับครั้งไม่ถ้วน

หลักธรรมที่พระองค์ท่านผู้ทรงเป็นจิตวิญญาณของคนไทยทั้งชาติ หรือ “SOUL OF THE NATION”
ทรงสอนด้วยการแสดงให้เห็น เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงสภาพชีวิต
เตรียมรับมือกับวิกฤตการณ์ที่กำลังจะเป็นไปตามเงื่อนไขกรรมที่เราท่านอาจจะมีส่วนร่วมสร้างค่านิยมผิด ๆ
โดยไม่เจตนาว่า คนที่ประสบความสำเร็จคือคนที่มีเงินมากที่สุด
หรือผลออกไปฝั่งหัวลูกหลานให้รู้จักกลโกง ทุก ครั้งที่มีโอกาส
และแม้แต่การสร้างภาพตัวอย่างในการเรียก ร้อง “สิทธิ” แต่ลืมคำว่า “หน้าที่”

พระราชดำรัส ทั้ง 9 ประการ นี้
ขออัญเชิญมาให้เราท่านได้ทบทวน แยกแยะ เพื่อช่วยเยียวยาหัวใจ และหัวคิด
ในช่วงรอยต่อของการเริ่มต้นศักราชใหม่ เพื่อเป็นของขวัญสำหรับชีวิต

1. ความเพียร

การสร้างสรรคตนเอง การสร้างบ้านเมืองก็ตาม มิใช่สร้างในวันเดียว
ต้องใช้เวลา ต้องใช้ความเพียร ต้องใช้ความอดทน เสียสละ
แต่สำคัญที่สุดคือความอดทนคือไม่ย่อท้อ ไม่ย่อท้อในสิ่งที่ดีงาม
การทำให้ดีควรต้องมีความอดทน เวลาข้างหน้าจะเห็นผลแน่นอนในความอดทนของตนเอง
พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา ครู และอาจารย์ ในโอกาสเข้าเฝ้า

วันที่ 27 ตุลาคม 2516

2. ความพอดี

ในการสร้างตัวสร้างฐานะนั้นจะต้องถือหลักค่อยเป็นค่อยไป ด้วยความรอบคอบ
ระมัดระวังและความพอเหมาะพอดี ไม่ทำเกินฐานะและกำลัง หรือทำด้วยความเร่งรีบ
เมื่อมีพื้นฐานแน่นหนารองรับพร้อมแล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญก้าวหน้าในระดับสูงขึ้น

ตามต่อกันไปเป็นลำดับผลที่เกิดขึ้นจึงจะแน่นอน มีหลักเกณฑ์ เป็นประโยชน์แท้และยั่งยืน

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันที่ 18 ธันวาคม 2540

3. ความรู้ทัน

เด็กๆ ทำอะไรต้องหัดให้รู้ตัว การรู้ตัวอยู่เสมอจะทำให้เป็นคนมีระเบียบและคนที่ระเบียบดีแล้ว จะสามารถเล่าเรียนและทำการงานต่างๆ ได้โดยถูกต้องรวดเร็ว

จะเป็นคนที่ จะสร้างความสำเร็จและความเจริญ ให้แก่ตนเองและส่วนรวมในอนาคตได้อย่างแน่นอน

พระบรมราโชวาท พระราชทานลงพิมพ์ในหนังสือวันเด็ก ประจำปี 2521

4. คนเราจะต้องรับและจะต้องให้

คนเราจะเอาแต่ได้ไม่ได้ คนเราจะต้องรับและจะต้องให้

หมายความว่าต่อไปและเดี๋ยวนี้ด้วยเมื่อรับสิ่งของใครมา ก็จะต้องพยายามให้

ในการให้ นั้น ให้ได้โดยพยายามที่จะสร้างความสามัคคีให้หมู่คณะและในชาติ

ทำให้หมู่คณะและชาติประชาชนทั้งหลายมีความไว้วางใจซึ่งกันและกันได้

ช่วยที่ไหนได้ก็ช่วย ด้วยจิตใจที่เผื่อแผ่โดยแท้

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันที่ 20 เมษายน 2521

5. อ่อนโยน แต่ไม่อ่อนแอ

ในวงสังคมนั้นแล้ว ท่านจะต้องรักษามารยาทอันดีงามสำหรับสุภาพชน

รู้จักสัมมาคารวะ ไม่แข็งกระด้าง มีความอ่อน โยนแต่ไม่อ่อนแอ

พร้อมจะเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ 25 มิถุนายน 2496

6. พูดจริง ทำจริง

ผู้หนักแน่นในสัจจะพูดอย่างไร ทำอย่างนั้น จึงได้รับความสำเร็จ

พร้อมทั้งความศรัทธาเชื่อถือและความยกย่องสรรเสริญ จากคนทุกฝ่าย

การพูดแล้วทำ คือ พูดจริง ทำจริง จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมเกียรติคุณของบุคคลให้เด่นชัด

และสร้างเสริมความดี ความเจริญ ให้เกิดขึ้นทั้งแก่บุคคลและส่วนรวม

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ 10 กรกฎาคม 2540

7. หนังสือเป็นอมลین

หนังสือเป็นการสะสมความรู้และทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ได้สร้างมา ทำมา คิดมา แต่โบราณกาลจนทุกวันนี้ หนังสือจึงเป็นสิ่งสำคัญ เป็นคล้ายๆ ธนาคารความรู้และเป็นอมลین เป็นสิ่งที่จะทำให้ มนุษย์ก้าวหน้าได้โดยแท้

*พระบรมราชาวาท พระราชทานแก่คณะสมาชิกห้องสมุดทั่วประเทศ
ในโอกาสที่เข้าเฝ้าฯทูลละอองธุลีพระบาท วันที่ 25 พฤศจิกายน 2514*

8. ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง
เด็ก ๆ จึงต้องฝึกฝนอบรมให้เกิดมีขึ้นในตนเอง
เพื่อจักได้เติบโตขึ้นเป็นคนดีมีประโยชน์ และมีชีวิตที่สะอาด ที่เจริญมั่นคง

พระบรมราชาวาท พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือวันเด็ก ปี พุทธศักราช 2531

9. การเอาชนะใจตน

ในการดำเนินชีวิตของเรา เราต้องข่มใจไม่กระทำสิ่งใด ๆ ที่เรารู้สึกด้วยใจจริงว่าชั่วว่าเสื่อม
เราต้องฝืนต้องต้านความคิดและความประพฤติทุกอย่างที่รู้สึกว่าจะขัดกับธรรมะ
เราต้องกล้าและบากบั่นที่จะกระทำสิ่งที่เราทราบว่าเป็นความดี เป็นความถูกต้อง และเป็นธรรม
ถ้าเราร่วมกันทำเช่นนี้ ให้ได้จริงๆ ให้ผลของความดีบังเกิดมากขึ้นๆ ก็จะช่วยค้ำจุนส่วนรวมไว้มิให้เสื่อมลงไป
และจะช่วยให้พื้นดินดีขึ้นได้เป็นลำดับ

พระราชดำรัส พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่าน ในพิธีเปิดการประชุม

สิ่งดี ๆ คงไม่เกิดขึ้น หากเราไม่ลงมือทำอะไรดี ๆ หรือเพียงรอรับแต่สิ่งดี ๆ จากผู้คนรอบข้าง...
สังคมดีได้ เพราะคนไทยรู้จักสามัคคี